

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE Historický ústav FF UHK

Autor práce: Bc. Martina Kodýtková

Studovaný program a ročník: N 7504 – Učitelství pro střední školy

Název práce: Proměny mocenských elit v okrese Ústí nad Orlicí v letech 1968–1971

Vedoucí práce: PhDr. Tomáš Hradecký, Ph.D.

Oponent práce: prof. PhDr. Ondřej Felcman, CSc.

Diplomová práce Bc. Martiny Kodýtkové analyzuje personální proměny mocenských elit v okrese Ústí nad Orlicí, a to v orgánech ONV a OV KSČ. Ve výzkumu se autorka soustředila na klíčové vedoucí funkce – vedoucího tajemníka a tajemníky OV KSČ a předsedy, místopředsedy a tajemníka ONV. Neopominula ani redakci okresního týdeníku, řízeného nejprve ONV, později také OV KSČ. Práce zahrnuje období československé reformy a nástupu normalizace od ledna 1968 do roku 1971. Po celou tuto dobu probíhaly ve státních a stranických orgánech personální výměny, jejich podoba a rozsah se však lišily od vývoje na celostátní úrovni a také v jednotlivých okresech existovaly rozdíly. Je záslužné, že se autorka rozhodla prozkoumat ústeckoorlickou podobu těchto kádrových pohybů a její dynamiku a vyplnit tak prázdné místo v dosavadním výzkumu. Práce obsahuje vedle úvodu a závěru dvě kapitoly, vnitřně dělené na chronologickém principu, v nichž autorka věnuje pozornost proměnám ve vybrané množině funkcionářů nejprve v ústeckoorlickém OV KSČ a poté v tamním ONV a redakci regionálního týdeníku Jiskra Orlicka. Rozbor podoby personálních proměn je prováděn v rámci politické činnosti okresních orgánů, přirozeně reagující na vznik a rozmach celospolečenského reformního hnutí a poté na jeho potlačování.

Práce je založena na studiu pramenů okresní provenience z činnosti OV KSČ a ONV Ústí nad Orlicí, dále autorka použila dobový okresní tisk (Jiskra Orlicka) a odbornou literaturu včetně několika závěrečných studentských prací, které byly na historickém pracovišti UHK v minulých letech obhájeny.

Úvod přináší výklad všech jeho nezbytných složek (zaměření práce a jeho odůvodnění, způsob zpracování, metody, důkladný rozbor pramenů a literatury); autorka zdůrazňuje rostoucí zájem historické vědy o regionální dějiny poválečného období. Následuje první kapitola zaměřená na představitele OV KSČ a jejich střídání v souvislosti s politickými proměnami na přelomu 60. a 70. let, čemuž je přizpůsobeno i vnitřní členění kapitoly do šesti subkapitol. V druhé kapitole jsou obdobně sledovány proměny na úrovni vrcholných představitelů státní správy okresu Ústí nad Orlicí, text je tentokrát dělen jen do čtyř dílčích kapitol. V rámci této kapitoly je rozebrán také personální vývoj v redakci Jiskry Orlicka, aby bylo možné „ilustrovat změny politické linie a mocenské zásahy do fungování tisku.“ Okresní týdeník měl poměrně velký vliv na „*náladu, postoje a politickou atmosféru v okrese*“, a sehrával proto v okresní politice podstatnou roli, zvláště v krátkém období, kdy byla redakce relativně nezávislá na

okresních stranických a státních orgánech. Velmi kvalitně je zpracován závěr diplomové práce, v němž M. Kodýtková shrnuje získané poznatky a formuluje závěry – a to i na základě komparace obou orgánů a rozboru jejich vztahů ve zkoumané době.

Zpracování tématu je třeba ocenit, autorka neponechala stranou nic, co by mohlo osvětlit okolnosti všech prováděných změn – charakteristiku vybraných funkcionářů, jejich sociální původ, stranickou příslušnost a politické působení, stejně jako okolnosti jejich příchodu do funkce či odchodu z ní, způsob, jakým se měnil styl politiky funkcionářů OV KSČ nebo ONV v návaznosti na celostátní politický vývoj, míru osobní statečnosti, která spolurozhodovala o rozsahu zapojení funkcionáře do reformních změn v době nástupu Pražského jara i při jeho utlumování po okupaci anebo naopak při zavádění normalizace. Tehdy se naopak aktivovali ti, kterým původní sepětí s novotnovským režimem neumožnilo udržet pozice po lednu 1968 a museli čekat až na nástup G. Husáka do čela komunistické strany, než mohli znovu projevit svou neochvějnou věrnost dogmatickému marxismu a jeho normalizační ideologii a praxi. S ohledem na kvalitu tématu bych doporučoval práci ještě prohloubit o vazby na krajské dění a předložit jako rigorózní práci; současně by bylo velmi přínosné, kdyby autorka práci upravila do kratší studie, kterou by nabídla periodiku vydávanému Filozofickou fakultou UHK.

V práci jsem nenalezl věcné chyby ani zásadní mluvnické prohřešky, stylisticky je text na velmi vysoké úrovni. Diplomová práce je doplněna seznamem pramenů a literatury, seznamem zkratk, přílohami a jejich seznamem.

Závěrem proto mohu s plnou vážností konstatovat, že studentka Bc. Martina Kodýtková zvládla nároky kladené na závěrečnou práci v magisterském studijním oboru Učitelství pro střední školy dějepis – ruský jazyk; a proto doporučuji předloženou práci k obhajobě. Práci hodnotím vysoce pozitivně, stupněm

prof. PhDr. Ondřej Felcman, CSc.

V Praze dne 31. května 2022